

«Тасдиқ мекунам»

ректори Муассисаи давлатии таълимии
Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи
академик Бобоҷон Ғафуров»

профессор Усмонзода А.И.

« 01 » октябр соли 2022

ХУЛОСАИ

мачлиси васеи шурои олимони факултети филологияи тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» оид ба экспертизаи давраи дуюми диссертатсияи Ҳомидова Ш.М. дар мавзуи «Ҳавзаи адабии Хучанд дар нимаи дуюми асри XVIII – аввали асри XX» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400 – Адабиётшиносӣ (6D021403 – Таърихи адабиёт. Равобити адабӣ). – Хучанд, 2022. – 193 сах.

Диссертатсияи Ҳомидова Шамсия Мирзорустамовна дар мавзуи «Ҳавзаи адабии Хучанд дар нимаи дуюми асри XVIII – аввали асри XX» дар кафедраи адабиёти классикии тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD), доктор аз рӯи ихтисоси 6D021400 – Адабиётшиносӣ (6D021403 – Таърихи адабиёт. Равобити адабӣ) иҷро шудааст.

Роҳбари илмии докторант д.и.ф, муовини директори Институти илмӣ-тадқиқотии илмҳои ҷомеашиносии МДТ «ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров» Нуров Нуралӣ Норович мебошад.

Муҳокима ва экспертизаи давраи якуми диссертатсия дар ҷаласаи васеи кафедраи адабиёти классикии тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» санаи 23-юми апрели 2021, протоколи № 9 баргузор гаштааст.

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос.

Таҳқиқоти диссертатсионии мазкур ба рамзи ихтисоси тасдиқнамудаи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

6D021400 – Адабиётшиносӣ (6D021403 – Таърихи адабиёт. Равобити адабӣ) мувофиқат дорад.

Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар Ҷумҳурии Тоҷикистон. Таҳқиқот дар заминаи Қарори ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 4-уми декабри соли 2014 таҳти №765 «Дар бораи номгӯи самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2014-2020» ва «Барномаи дурнамои корҳои илмӣ-тадқиқотии кафедраи адабиёти классикии тоҷик барои солҳои 2016-2020: Матншиносӣ, таҳияву тасҳеҳ ва нашри осори адабӣ» анҷом ёфтааст.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ бо муҳтавои диссертатсия. Натиҷаҳои таҳқиқот дар маҷмуаҳои илмӣ ва маҷаллаҳои давр тавассути фишурда (автореферат) ва 12 номгӯи мақолаи илмӣ, (аз ҷумла, 4 мақола дар нашрияҳои дар қайди КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, манзури доираи васеи хонандагон гардонида шудааст, чунончи:

Мақолоте, ки аз рӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ ба нашр расидаанд:

I. Мақолаҳо дар маҷаллаҳои аз ҷониби КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавсияшуда:

- [1-М]. Ҳомидова, Ш. Баррасии хусусиятҳои ашъори занони суҳанвари ҳавзаи адабии Хучанд дар асри XIX ва ибтидои асри XX [Матн] / Ш.Ҳомидова // Ахбори ДДХБСТ. – Хучанд, 2018 -№3 (76). – С.68-77.
- [2-М]. Ҳомидова, Ш. Баъзе мулоҳизаҳо роҷеъ ба матншиносии мухаммаси Зоири Хучандӣ бар ғазали Бедил [Матн] / Ш.Ҳомидова // Ахбори ДДХБСТ. – Хучанд, 2019 -№2 (79). – С.47-57.
- [3-М]. Ҳомидова, Ш. Муштарақоти адабии Шамсиддин Шоҳин ва Тошхоҷа Асирӣ [Матн] / Ш.Ҳомидова // Паёми донишгоҳи омӯзгорӣ. – Душанбе, 2019 -№6 (83). – С.123-127.
- [4-М]. Homidova, Sh. Nozil Khujandi and the Development of Irsoli Masal Rubai in the Literature Referring to the XIX-th Century [Text] / Sh.

Homidova. Scientific Notes. – Khujand: Nuri Ma'rifat, 2020. -№3 (64). – PP.114-120.

II. Мақолаҳои ки дар маҷалла ва маҷмуаҳои

илмӣ ба таърифи расидаанд:

- [5-М]. Ҳомидова, Ш. Мазмун ва мундариҷаи ғазалиёти Файёзи Ҳучандӣ [Матн] / Ш.Ҳомидова // Дин ва ҷомеа (Маҷаллаи динӣ ва иҷтимоию фарҳангӣ). – Душанбе, 2016. – С.42 - 44.
- [6-М]. Ҳомидова, Ш. Истиқболи Файёзи Ҳучандӣ аз Ҳофизи Шерозӣ [Матн] / Ш.Ҳомидова // Камоли одамӣ (Маҷмуаи мақолаҳо бахшида ба 50 солагии Аълочии маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон, номзади илмҳои педагогӣ, дотсент Мироватов М.С. – Ҳучанд: Меъроҷ, 2016. – С.430-434.
- [7-М]. Ҳомидова, Ш. Саҳми устод Садриддин Айнӣ дар омӯзиши мероси адибони ҳавзаи адабии Ҳучанд [Матн] / Ш.Ҳомидова // Маҷмуаи мақолот (Маводи ҷамъиши байналмилалӣ «Устод Садриддин Айнӣ поягузори адабиёти реалистии халқҳои Осиёи Марказӣ»). – Душанбе, 2018. – С.259-266.
- [8-М]. Ҳомидова, Ш. Мақоми Садриддин Айнӣ дар таҳқиқи шоирони ҳавзаи адабии Ҳучанд [Матн] / Ш.Ҳомидова // Маҷмуаи мақолот (Маводи ҷамъиши ҷумҳуриявӣ «Садриддин Айнӣ ва масъалаҳои рушди адабиёти навини тоҷик»). – Ҳучанд: Нури маърифат, 2018 – С. 442-448.
- [9-М]. Ҳомидова, Ш. Истифодаи санъатҳои бадеӣ дар ашъори Файёзи Ҳучандӣ [Матн] / Ш.Ҳомидова // Раҳоварди олимони ҷавон. – Ҳучанд: Нури маърифат, 2019 – С.232-238.
- [10-М]. Ҳомидова, Ш. Мавзӯ ва муҳтавои жанри ғазал дар адабиёти асрҳои XVIII ва XIX ҳавзаи адабии Ҳучанд [Матн] / Ш.Ҳомидова // Суханшиноси ҷавон. Маҷмуаи мақолаҳои илмӣи устодон, унвонҷӯён ва аспирантони ДДХ ба номи академик Б.Ғафуров. – Ҳучанд: Ношир, 2019. – С.227-240.

[11-М]. Ҳомидова, Ш. Таъсири мактаби адабии Шайх Камол ба шуарои асрҳои XVIII ва XIX-и ҳавзаи адабии Ҳучанд [Матн] / Ш.Ҳомидова // Маҷмуаи мақолот (Маводи ҳамоиши ҷумҳуриявӣ бахшида ба 700 солагии Камоли Ҳучандӣ «Ёдкарди Камол») – Ҳучанд: Нури маърифат, 2020. – С.572-585.

[12-М]. Ҳомидова, Ш. Таҳаввули жанри рубоӣ дар ашъори Нозили Ҳучандӣ [Матн] / Ш.Ҳомидова // Фаслномаи илмӣ-адабии Камоли Ҳучандӣ. – Ҳучанд, 2021 -№2 (26). – С.116-124.

Мавҷудияти санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ва ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Хулоса ва натиҷаҳои диссертатсия тавассути маъруза ва гузоришоти илмӣ дар конференсияҳои илмию амалии сатҳи байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ, донишгоҳӣ ва семинарҳои методӣ ба олимону омӯзгорони МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Ҳучанд ба номи академик Бобоҷон Ғафуров» манзур карда шудааст.

Матлабҳои амалисозии натиҷаҳои таҳқиқот зимни «Хулосаҳо»-и диссертатсия дар интишороти муаллиф (бо ишора ба рақами мақолаҳо) ва қисмати «Тавсияҳо оид ба истифодаи амалии натиҷаҳои таҳқиқот» нишон дода шудаанд.

Гузашта аз ин, натиҷаҳои диссертатсия барои таҳияи мавод оид ба таълими фанҳои сабқшиносӣ, назарияи адабиёт, матншиносӣ, ҷараён ва мактабҳои адабӣ, баёзҳои адабӣ, поэтика ва таҳаввули жанрҳои адабӣ, заминаи муфид ба ҳисоб меравад. Маводи рисола барои минбаъд мавриди таҳқиқ қарор додани эҷодиёти намояндагони алоҳидаи адабии Ҳучанд дар ин давра мавриди истифода қарор дода хоҳанд шуд.

Дар асоси матолиби рисола имкон дорад, ки дар оянда такмили «Тазкираи шуарои Ҳучанд»-и профессор А.Насриддин таҳия гардида, баробари ин, рӯзгор ва осори шоирони ношинохта ва муаррифинагардида мавриди таҳқиқ қарор гирифта шавад. Ҳамчунин, мероси адабии онҳо бар асоси нусхаҳои хаттии дастрасшуда таҳия ва ба нашр омода гардад.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқот. Ба сатҳи навгонии илмӣ таҳқиқоти диссертатсионӣ чамъоварии мавод, тасвиби натиҷаҳо, омода намудани мақолаву маърузаҳои илмӣ дар конференсияҳои ҷумҳуриявӣ ва байналмиллалӣ асоснок карда мешавад.

Пешниҳоди диссертатсия ба шурои диссертатсионӣ. Дар анҷоми маҷлис раискунанда – иҷрокунандаи вазифаи декани факултети филологияи тоҷик, дотсент Тиллохоҷаева М.Н. дар бораи шахсият ва фаъолияти илмӣ докторант Ҳомидова Ш.М. сухан ронда, дар асоси андешаҳои дар маҷлис баёншуда чунин лоиҳаи хулосаи маҷлисро пешниҳод кард: диссертатсия дар мавзуи мубрам ва ҳанӯз таҳқиқнашуда бо назардошти амалисозии «Барномаи дурнамои корҳои илмӣ-тадқиқотии кафедраи адабиёти классикии тоҷик барои солҳои 2016-2020: Матншиносӣ, таҳияву тасҳеҳ ва нашри осори адабӣ» таълиф гаштааст, мазмуни кор ба мавзӯ ва шиносномаи ихтисос мутобиқ аст, автореферат муҳтавои диссертатсияро дар бар мегирад, натиҷаҳои таҳқиқ муфассал дар 12 мақолаи илмӣ интишор ёфтааст.

Бо назардошти андешаҳои боло, шурои олимон дар асоси музокираи ҷаласа ва тақризҳои мусбати муқарризони ҳолис Солеҳов Шамсиддин Аслиддинович – д.и.ф., мудири кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ ва Раҳматова Дилрабо Аҳмадҷоновна – н.и.ф., дотсенти кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар маҷлиси васеи худ (протоколи № 2, аз 30-юми сентябри соли 2022) диссертатсияи Ҳомидова Шамсия Мирзорустамовнаро таҳти унвони «Ҳавзаи адабии Хучанд дар нимаи дуюми асри XVIII – аввали асри XX» ҳамчун таҳқиқоти комилан анҷомёфта бо назардошти ислоҳи хатоҳои зикршуда барои баррасӣ ба шурои диссертатсионии БД.КOA – 037-и назди МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» барои дифоъ оид ба дарёфти дараҷаи илмӣ доктори

фалсафа (PhD), доктор аз рӯйи ихтисоси 6D021400 – Адабиётшиносӣ (6D021403 – Таърихи адабиёт. Равобити адабӣ) пешниҳод менамояд.

Хулоса дар ҷаласаи васеи шурои олимони факултети филологияи тоҷики МДТ-и «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» қабул гардид.

Иштирок доштанд: 20 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ:

«тарafdдор» – 20 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Протоколи № 2 аз 30-юми сентябри соли 2022.

Раиси шурои олимон, номзади илми филология, дотсент: Тиллохоҷаева М.Н.

Муқарризони экспертизаи давраи дуҷуми диссертатсия – доктори илми филология, мудири кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ

 Солеҳов Ш.А.

номзади илми филология, дотсенти кафедраи забони тоҷикии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон

 Раҳматова Д.А.

Котиби маҷлис, н.и.ф., дотсент:

 Қосимова И.Т.

«Имзоҳои М.Н. Тиллохоҷаева, Ш.А. Солеҳов, Д.А. Раҳматова ва И.Т.Қосимоваро тасдиқ мекунам».

Сардори Раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси

МДТ-и «Донишгоҳи давлатии

Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров»: Наврӯзов Э.М.

Маълумот барои тамос:

Суроға: 735700 Ҷумҳурии Тоҷикистон, ш.Хучанд, гузаргоҳи Б. Мавлонбеков 1.

Тел.: (+992) 900420202

E-mail: n.ehson@mail.ru